

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ 1938. Szeptember 17.
VII. évfolyam, 245. szám.

Szombat

Hitler és Chamberlain ma folytatják döntő jellegű tanácskozásait

Kerekasztal konferenciát javasol a Times - Egész megoldást követel az olasz sajtó - Letartóztatási parancsot adott ki a prágai kormány Henlein ellen - Statárium a szudeta-német területeken

Felmondta a háborus kockázattal járó biztosításokat a világ legnagyobb biztosító társasága

(BERLIN.) (DNB) A német kormány Chamberlain miniszterelnök obersalzbergi látogatásáról a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Chamberlain miniszterelnök előzetes diplomáciai tárgyalások alapján meglátogatta Hitler vezért és kancellárt Berchtesgadenben. A német államfő és a brit miniszterelnök nyílt és őszinte megbeszélést folytattak a jelenlegi európai és világpolitikai helyzetéről. Chamberlain miniszterelnök ma hazautazik, hogy jelentés tgyen tárgyalásairól a parlamentnek, de a legközelebbi napokban ismét visszatér a megbeszélések további folytatására.

A késő esti órákban kiadott hivatalos jelentés kommentárjai még hiányoznak, miután a világsajtónak csak ma reggel állott módjában azzal foglalkozni, mégis már most megállapítható, hogy az a kitétel, amely a megbeszélések újrafelvételét, illetve folytatását jelzi, általános megkönnyebbülést hozott. A nagy találkozóról különben fentiekben kívül Berlinből a következő jelentés érkezett:

Chamberlain miniszterelnök délben félegykor érkezett meg a müncheni repülőtérre és ott igen frissen és magas kora ellenére is a legjobb testi kondícióban szállott ki a gépből. A repülőtéren Ribbentrop német külügyminiszter, Neville Henderson berlini brit nagykövet és von Dirksen londoni német nagykövet fogadták. A brit miniszterelnök rövid pihenő után Ribbentrop társaságában a müncheni pályaudvarra hajtatott.

Az uton felsorakozott német lakosság mindenütt nagy lelkesedéssel ünnepelte őt, ami igen jó benyomást keltett benne.

A müncheni pályaudvaron Wagner birodalmi miniszter és Epp tábornok bajorországi helytartó üdvözölték. Itt a magas vendég beszállott a rá várakozó különvonatba és Berchtesgadenbe utazott. Ott Meissner államminiszter és Hitler kancellár szárnysegéde fogadták. Chamberlain miniszterelnök rövid pihenőt tartott a berchtesgadeni Grand Hotelbeli lakosztályában, majd Meissner miniszter jobbja, autóban Hitler vezér és kancellár obersalzbergi villájába hajtatott. Őket külön autókön Ribbentrop, az említett brit, valamint német nagykövek követték. Az első autó pontban délután félötör érkezett

meg az obersalzbergi villa elé, amelynek kapujában Hitler kancellár üdvözölte vendégét, akinek tiszteletére a testőrgárda egy századát vezényelték ki. Chamberlain miniszterelnök és vendég-látója elhaladtak a diszszázad előtt, majd bevonultak a villa óriási előtermébe, ahol délutáni teán vettek részt. Ez alatt megállapodtak a tárgyalási formáság tekintetében és a tea végeztével meg is kezdődött az érdelemes eszmecsere, amelynek eredményét még eddig nem közölték. Chamberlain miniszterelnököt, amint erről nyilatkozott is, igen kellemesen lepte meg az a zajos szimpátiatüntetés, amelyet a Harmadik Birodalom lakossága vele szemben tanusított. A magas vendég is rend

kívül jó hatást tett közvetlen, kedélyes, de mégis igen komoly modorával, amelyről Epp tábornok és Wagner államminiszter az United Press munkatársa előtt a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott.

SIR JOHN SIMON VI. GYÖRGY ELŐTT

(LONDON.) (Reuter.) Sir John Simon, Chamberlain miniszterelnök helyettese tegnap másfél óras kihallgatáson ismertette az uralkodóval a politikai helyzetet és vázolta a miniszterelnök utazásának szükségességét. Délután lord Halifax külügyi és Inskip honvédelemügyi minisztereket hallgatta meg a király.

Összehívják a parlamentet

(LONDON.) (Reuter.) A brit alsóházat Chamberlain miniszterelnök hazatérése után azonnal összehívják, hogy a berchtesgadeni találkozó részleteit közölhesse. A miniszterelnök különben a tegnapi éjszakát Berchtesgadenben töltötte és ma indult vissza Londonba.

OSZTATLAN MEGELEGÉDÉS

(LONDON.) (Reuter.) A brit közvélemény osztatlan megelegedéssel vette tudomásul Chamberlain berchtesgadeni, illetve obersalzbergi útját, amelyet a bölcs politika látható eredményének tekint. Érdekes, hogy a látogatás ellen még a legszélsőbb baloldali párt sem foglal állást, mert a Daily Mail szerint aki ezt tenné, a legnépszerűtlenebbé válna az egyeült királyságban.

NYILVÁNOS KÖNYÖRGÉS

(LONDON.) (Reuter.) Tegnapi tartották meg a Westminster Abbey-ben az első nyilvános könyörgést a békéért. Rendkívül mély benyomást keltett Londonban az, hogy ezen a könyörgésen résztvett lady Chamberlain, a miniszterelnök neje is.

AZ ELSŐ MEGBESZÉLÉS UTÁN (BERCHTESGADEN.) A Rador jelentése szerint valószínű, hogy Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler német birodalmi vezér Berchtesgadenben fogják megtartani tanácskozásait. A Hitlerrel lefolytatott első megbeszélés után az angol miniszterelnök a Grand Hotelben levő lakására hajtatott és azonnal telefonösszeköttetésbe lépett Londonnal.

AZ ELSŐ VÉSZJEL

(LONDON.) A Lloyd nagy angol biztosító társaság igazgatósága elhatározta, hogy azonnali hatállyal felmondja az összes olyan biztosítási szerződéseket, amelyek háborus kockázatot tartalmaznak. A nagy angol biztosító intézetet erre az elhatározásra az általános európai helyzet, de különösen a csehszlovákiai események kényszerítették.

EURÓPÁNAK NINCS SZÜKSÉGE FÉL MEGOLDÁSOKRA — IRJÁK AZ OLASZ LAPOK

(RÓMA.) (Stefani.) Az itáliai sajtó a szudétanémet földön lejátszódott események hatása alatt, a válság megoldásának egyetlen lehetőségét a népszavazásban látja. A Giornale d'Italia szerint Európának nincs már szüksége többé félmegoldásokra, mert ilyenben volt része a közelmúltban elég. Ha tehát a prágai kormány valóban óhajtja a békét, akkor teljesítenie kell a szudétanémet párt erre vonatkozó kérését.

Hasonló szellemben ir Flandin, volt francia kormányelnök is, aki azt mondja többek között, hogy veszélyes játék a prágai ellenállást még tovább erősíteni, mert jegyezze meg a jelenlegi csehszlovák kormány, hogy egy anya könnyepp drágább nekünk, mint bármilyen tőlünk messzefekvő ideológiai természetű elgondolás.

A norvég sajtó szerint Chamberlain miniszterelnök váratlan elutazása a legjelentősebb eseménye a közelmúlt időknek és reméli, hogy rövid idő

mulva észlelhetővé válik annak hatása is.

KEREKASZTAL KONFERENCIÁT JAVASOL A TIMES

(LONDON.) (Reuter.) A Times „Nyílt levél” rovatában az egyik ismert nevű politikus európai kerekasztal konferencia összehívását javasolja. Ennek tárgysorozata a következő műsorpontokból kellene álljon:

Leszerelés általános keresztülvitele. A népszövetségi alapokmány reformja.

A jogos és felismert sérelmek orvoslásának módja.

Végül, meg-e a kérdés elrendezése népszavazás nélkül, vagy nem?

RENDKIVÜLI MÉRTÉKBEN ELKESEREDETT A NÉMET SAJTÓ

(BERLIN.) (DNB) A német lapok óriási elkésereddel írják a szinte állandósult szudétanémet vidéki incidensekről, amelyeket szerintük a prágai kormány szeretne sporadikus és jelentéktelen „nézeteltérésnek” minősíteni, holott már több, mint 300 halottja van a mozgalom elfajulásának.

A Völkischer Beobachter azt írja többek között, hogy a csehszlovák hivatalos körök magatartása egyenesen sértőszándékú, de magán is viseli a szándékosság bélyegét.

Az Angrif véleménye az, hogy Berlin nem nézheti tovább a dolgok elfajulását és így a felelősség a jövő eseményei miatt kizárólag Prágát illeti, amely még mindig taktikázik.

Végül a Berliner Börsenzeitung oda nyilatkozik, hogy ami most Középeurópa szívében történik, sérelme az egész huszadik századbeli humanitásnak, mert a kisebbségek sorsa szorosan egybefügg a jogbiztonság teljes csődjével.

PRÁGA, MINT A FRANCIA ÉS AZ ANGOL TERÜLETEK VÉDŐJE

(PRÁGA.) (Ceteka.) A Lidove Noviny igen nagy feltűnést keltő cikket írt, amely kivonatosa így hangzik:

— Európának tisztában kell lennie azzal, hogy Prága a maga igazának egyidejű dokumentálása mellett tulajdonképpen Anglia és Franciaország területi integritását védi. Bechyně miniszter kijelentette, hogy egy lépéssel sem mehetnek tovább és ezt be kell látniuk London és Párisnak is, mert Csehszlovákia valóban értékes szolgálatokat tesz nekik.

BENES ELNÖK KÉZIRATA

(PRÁGA.) (Ceteka.) Benes köztársasági elnök kéziratot írt az elrendelt miniszterelnökhöz, amelyben elrendeli az alsóház és a szenátus ülésezésének berekesztését.

A SZLOVÁK NÉPPÁRT VEZETŐI BENES ELNÖKNÉL

(POZSONY.) (Szlovák sajtóiroda.) A tót néppárt elnöki tagjai tegnap kihallgatáson jelentek meg Benes elnöknel. A kiadott jelentés megjegyzi, hogy a megbeszélések igen szívélyes légkörben zajlottak le.

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman posztóáruházát

Cluj, Reg. Maria 26.

TELEFON 1760.

Az utolsó kísérlet

Egy 70 esztendő aggyasztán aki még soha nem ült repülőgépen, viharos időben arra szánta el magát, hogy repülni. Repülni, hogy pillanatnyi késedelem nélkül megtegyen minden kísérletet a fenyegő veszedelem qhárítására. Chamberlain angol miniszterelnök megette már a kenyere javát. Az ő korában rendszerint nehézkessé válik az ember. Nehezen szánja el magát nagyobb horderejű cselekvésre. Az öregség betegség, de úgy látszik, az angol kormányfő olyan fából van faragva, hogy nem engedí magát lehangolni sem sokasodó éveinek számától, sem a regfosabb nemzetközi problémáktól. A skótokról mondják, hogy szívósak és nakacsok. Amit egyszer a fejükbe vetnek, azt ha török, ha szakad: keresztülviszik. A hármass királyság legkiválóbb politikai, gazdasági, gyarmati és katonai vezetői valóban leginkább a skót félföld szülőiteiből kerültek ki. Ha valakire illik a mondás: „az alma nem csak messze a fájától”. Neville Chamberlainre feltétlenül találó. Édesapja a híres Joe Chamberlain egyike volt Anglia legkiválóbb államférfiainak. Mint a gyarmatügyek egykori minisztere: Disraeli, másnéven lord Baconfield után ő kovacsolta leginkább egybe a brit világbirodalmat. Ahhoz, hogy ezt a csodálatos államépítést a mai formájában fel lehetett építeni, nemcsak kedvező időkre de megfelelő férfiakra is szükség volt. Joe Chamberlain pedig ilyen ember volt.

Az építők korszaka elmúlt és most sokkal nehezebb időszak következett el Nagybritániára. Aránylag mindig is nehezebb volt megtartani a javakat, mint megszerezni. Az angol világbirodalom is rengeteg erőt, időt, fáradságot és anyagi értéket kénytelen áldozni azért, hogy az elődök által megszerzett gazdasági és politikai értékeket változatlan összetételükben és méretükben megtartsa és az utódoknak tovább adhassa. Szívós és mindenre elszánt vetélytársak kal kell megmérkőzniük a mestani brit vezetőknél. A történelem sodrában új riválisok születtek és erősödtek meg, akik százfelőlől is megpróbálják szétzilálni az öt világrszre kiterjedő hatalmas államépítést és sok tekintetben a Felkelő Nap országával, még mindig olyan elképzelhetetlenül dúsgazdasági források fölött rendelkezik, amelyeket vakság és szűkeszűség becsülhet csak le. Mindennek ellenére azonban a jelenlegi brit államférfiak — elődeikhez hasonlóan — gondosan mérlegelik a lehetőségeket és adottságokat s egy pillanatra sem tévesztik szem elől az ősi angol külpolitikai hagyományokat: Kitértani ameddig lehet, de végső esetben 50 százalékra kiegyezni.

Ugyanakkor Prágából közlik, hogy a kormány a közhangulat nyomására emiatt a kiáltvány miatt megindítja a hivatalos eljárást Konrad Henlein ellen.

STATÁRIUM

(PRÁGA.) (Ceteka.) A kormány kiterjesztette a statáriumot a warnsdorfi, komotau, reichenbergi, rumburgi és a flückenau kerületekre is.

Prágai vélemény

(PRÁGA.) (Ceteka.) A kormány véleménye szerint a dolgok nem kívánatos utra terelődtek, amelyet a hivatalos körök mély sajnálattal kénytelenek megállapítani. Ugyanakkor azonban kötelességüknek tartják hangsúlyozni, hogy ez ellen a fordulat ellen minden erejükből küzdeni fognak, mert az összetűzések állandósultak.

SZTRÁJKOK

(PRÁGA.) (Ceteka.) Reichenberg környékén általános sztrájk tört ki, amelynek határozottan nyugtalanító jellege van. Még a helyi lapok sem jelentek meg.

UJABB SZUDÉTANÉMET FELHÍVÁS

(ASCH.) (Ceteka.) A szudétanémet párt újabb felhívást tett közzé, amely szerint a német lakosság a behívási parancsokat ne teljesítse és szegüljön ellene minden ilyen irányú intézkedéseknek.

300 HALOTT, 5000 MENEKÜLT

(ASCH.) (Ceteka.) A szudétanémet párt kimutatása szerint, a tragikus for-

CÁFOL A REUTER

(PRÁGA.) A Reuter távirati iroda megeafolja azt a hírt, mintha a csehszlovák kormány tagjai között nézeteltérések keletkeztek volna és ennek következtében a kormány két tagja lemondásra készülne. Megcáfolja a Reuter azt a német forrásból elterjedt hírt is, mintha Csehszlovákiában általános mozgósítást rendeltek volna el.

dulatot vett események során a német lakosságnak 300 halottja és 5000 menekültje van.

LETARTÓZTATÁSI PARANCS HENLEIN ELLEN

(PRÁGA.) Az „A-Z” című cseh lap azt a hírt közli, hogy a cseh kormány, illetve az államrendőrség kiadta a letartóztatási parancsot Henlein Konrád, a szudétanémet párt vezére és a párt többi vezetői ellen is. A lap nagy feltűnést keltő jelentését hivatalos helyről még nem erősítették meg.

NAGYSZABÁSÚ VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

(PRÁGA.) (Havas.) A csehszlovák kormány folytatja nagyszabású védelmi intézkedéseit. Behívták az összes tartalékos korosztályokat. A behívottak közül a németeket az ország belsejébe irányították. A határvidékeken nagyszabású védelmi vonal kiépítése kezdődött meg. A műszaki csapatok megkezdették a hidak, országotak aláaknázását. Az országotakon spanyol lovasokat helyeztek el. A szudétanémet vidékre bevonultak a motorizált csapatok.

UJABB INCIDENSEK

(PRÁGA.) (Ceteka.) Rumburgban egy nagy csoport német zajos tüntetést rendezett és megtámadta a csendőrséget. Ez a támadásra szuronyrohammal felelt és 15 személyt súlyosan megsebesített. Ebersbachban, Reichenbergben, Komotauban is voltak újabb összetűzések. Égerben a szudétanémetek egy csendőr patrullra rálöttek, 4 ember meghalt.

ÉLELMISZERHIÁNY

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák fővárosban érezhetővé vált az élelmiszerhiány. A zsír és a konzervek eltűntek a piacról, ami miatt állandósult az összetűzés a vásárlók és a kereskedők között. A kormány megfigyelőket küldött ki a piacokra és vásárcsarnokokba. Megindult a run a bankok ellen is. A lapok felhívásokban igyekeznek megnyugtani a közönséget.

HALLATLAN ARÁNYU TÖKEBEÖZÖNLÉS AZ U. S. A.-BAN

(WASHINGTON.) (Reuter.) Morgenthau pénzügyi államtitkár tegnap nyilatkozatot adott ki, amely szerint a tökebeözönlés az Egyesült Államok területére hallatlan arányokat öltött, úgy, hogy a kormány kivételes rendszabályok megtételére gondol.

A BALKÁN-SZÖVETSÉG DELEGÁTUSAINAK ÉRTEKEZLETE

(GENF.) A Balkán-szövetséghez tartozó államok delegátusai tegnap délután a görög küldöttség főnökének lakásán értekezletet tartottak, amelyről hivatalos jelentést is adtak ki. A jelentés szerint a Balkán-szövetségbe tartozó négy állam között legteljesebb az egyetértés és a Népszövetség ülésén lefolyó tárgyalásra kerülő kérdésekben egységes álláspontot foglalnak el. A balkáni államok szövetsége legközelebbi ülését Bucarestben, a jövő évi január hónapban tartják meg.

— Uj gyorsasági világrekordot állított fel egy angol automobilsportoló. Newyorból jelentik: John Cobb, a kiváló angol autósportoló új sebességi világrekordot állított fel Amerika és Kanada határában a közelében lévő Nagysóstó pályán. A kiváló sportemberben 563 kilométer és 471 méter óránkénti fantasztikus sebességet ért el, leverve ezzel nagynevű riválisának, Eyston kapitánynak rekordját.

— Álhír volt az állítólagos Negrin tábornok megnemulásáról megjelent sajtóközlemény. Bucarestből jelentik: Több romániai lap legutóbb azt a szenzációs hírt közölte, hogy a román hadsereg Negrin tábornoka, aki kétségtelenül vonta volna Petrace Lupu, a maglaviteli csodapásztor csodatételeit, — hirtelen megnemült. A nemulás abban a pillanatban állott be — a lapok szerint — amikor a tábornok az állítólagos kétkedő kijelentéseket tette volna. Hivatalos helyről most közlik, hogy a román hadseregnek nincs Negrin nevű tábornoka és így az ő megnemulásáról szóló cikkek nyilvánvalóan minden alapot nélkülöznek.

Ma szenzációs premier a Royal slágermozgóban:

Az arizonai tigris ♦ Wallace Beery és Virginia Bruce

A Metro Goldwyn grandiózus kalandorfilmjében. Kérjen magyarul tartalmi leírást. Figyelem. Szombaton és vasárnap d. u. 2 órakor Matiné: „Senki gyermeke” és Miki Maus. Lei 7 és 12 plusz 5.

Nyilván ez a magyarázata Chamberlain és Halifax halogató és mindenképpen egyezkedni akaró taktikájának is. Chamberlain egészen bizonyosan semmivel sem szereti kevésbé hazáját, mint Eden volt külügyminiszter. És hogy mégis eltávolította kormányából, ezt azért tette, mert a fiatal és tüzes Eden mindenképpen a kemény kéz politikájának volt a híve. Bár sok jele szól amellett, hogy bizonyos esetekben az ő taktikája vált volna be inkább, de hogy a háború lappangó tüze, mindmáig féken lehetett tartani, az legnagyobb részt Chamberlain és Halifax óvatossága és sokszor meghátrálási látszó politikájának köszönhető.

A világ szeme most reménykedve fordul a német birodalom felé. Két ember közvetlen eszmecseréjétől függ ugyanis, hogy mi legyen az európai kultúra és civilizáció sorsa? nglia minden időben elment a megértés és kiegyenlítés leg

végső határáig. Nem utolsó sorban ennek a bölcs taktikának köszönheti világbíró hatalmát. Ezekben a láztól fülledt napokban is a brit birodalom felőlős tényezői az önmérséklet ragyogó példáját mutatták. Ugyanakkor, amikor ellenfeleik — enyhén szólva — megfélemedtek a nemzetközi diplomáciai udvariasság legelemibb szabályairól, a londoni kormányférfiak nem lépték át a megengedett határokat. Higgadtan és tárgyilagosan mérlegelték az esélyeket és csak egyre törekedtek: amennyire lehet, kikerülni a háborút. Ezért ült 79 esztendő korában életében először repülőgépre Chamberlain miniszterelnök, hogy késedelem nélkül megpróbálja észszerűbb megállapodásra bírni a Harmadik Birodalom vezérét Akárhogy forduljanak is a dolgok, egy bizonyos: Anglia mindent megtett a béke érdekében. (h. j.)

Komor gyással és mély megilletődéssel vett búcsút Kolozsvár lakossága Erdély elhunyt főpásztorától

A halálküzdélem drámai perccel — Én Istenem! Én Istenem! — voltak a püspök utolsó szavai — Kolozsvárról Gyulafehérvárra szállították Vorbuchner püspök holttestét

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vorbuchner Adolf, Erdélyi római katolikus püspökét Badilla József nagyszabasi plebánus, főesperes kísérte el Bécsbe, hogy a nagybeteg főpásztor súlyos szivbaja ellen egyik ottani szanatóriumban gyógykezeltesse magát. Az erdélyi püspök utolsó napjairól és halálának drámai lefolyásáról Badilla főesperes tájékoztatása alapján a következőkben számolunk be:

VORBUCHNER PÜSPÖK UTOLSÓ ÓRAI BÉCSBEN

Vorbuchner Adolf püspök Badilla nagyszabasi főesperes kíséretében szeptember 5-én, hétfőn délután 1 órakor érkezett meg Bécsbe. Az állomásról azonnal az egyetemi klinikára ment, ahol dr. Eppinger szivspecialista haladéktalanul kezelés alá vette a súlyos beteget Körülbelül félórás vizsgálat után ágyba fektették, kísérőjének pedig az orvosprofesszor így nyilatkozott:

— Nem kímélte magát. Ilyen szívvel nem lett volna szabad dolgoznia.

Az orvosnő többek között teljes nyugalmat rendelt és nyerskosztot írt elő. A beteg püspök állapota bár súlyos volt, de közérzete a következő napokban javult és jól érezte magát. Szeptember 9-én péntek délelőtt, ami eddig soha elő nem fordult, rosszul lett panasz, kodott, nyugtalan lett és elvesztette az étvágyát. Az aggasztó jelekre való tekintettel közvetlen környezete egész nap vele maradt és minthogy állapotában jelentősebb változás nem állott be, csak a késő esti órákban vettek tőle búcsút Badilla főesperes további útjáról

Csütörtökön este fél 11 órakor érkeztek meg dr. Vorbuchner Adolf meggyés püspök hamvai Kolozsvárra

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az ősi gyulafehérvári egyház és az egész erdélyi római katolikus egyház meggyásba előkészületeket tettek dr. Vorbuchner Adolf főpásztor temetésére. Gajdáczy Béla püspökségi irodaigazgató, pápai kamarás már kedden este visszaérkezett Bécsből, illetve Budapestről és beszámolt a gyulafehérvári káptalannak a Vorbuchner Adolf holttestének hazaszállításával kapcsolatban tett intézkedésekről.

A HATÁRTÓL KOLOZSVÁRIG

Az elhunyt főpásztor szürke színű, arannyal díszített ércoporsója csütörtökön délután öt órakor érkezett Bihar-püspökinek a román határra, ahonnan a törvényes egészségügyi intézkedések foganatosítása után folytatta útját Nagyvárad felé, ahová csütörtökön este háromnegyed 7 órakor érkezett meg a halottat szállító bécsi gépkocsi. Nagyváradon Fiedler István püspökkel az élen a papság és a hívők nagy száma fogadta a gyászokocsit, majd Fiedler püspök beszentelte a fiatalon elhunyt püspök társaság koporsóját, amelyet este háromnegyed 7 órakor indítottak tovább Kolozsvár felé.

A kolozsvári Szent Mihály egyházközség plebánia hivatala este 8 óra után kapta az értesítést hogy a püspök hamvait szállító gépkocsi Csucsra felé közeledik. Márton Áron kanonok, kolozsvári plebánus, Lestyán József beszercei plebánus, főesperes kíséretében a 401. számú kolozsvári autótaxival a nagy halott elé indult. Utközben csatlakozott hozzájuk Keresztes Károly bánffyhungyadi plebánus is és mindhármannal Csucsánál várták be a püspök koporsót.

Csucsáról este 9 órakor indult el Kolozsvár felé a bécsi gépkocsi, amelynek a kolozsvári autótaxi mutatta az utat. A kolozsvári Szent Mihály templomot és környékét este 9 óra után sűrű embertömeg lepte el és várta az elhunyt főpásztor koporsóját. A két gépkocsi a kolozsvári vármegyei prefektúra épületéig zavartalanul folytatta útját, itt azonban a bécsi autó — ame-

lyen a koporsót helyezték el és amelyet négy lámpa világított meg — motorja hirtelen leállt. Rövid szünet után a motor ujlag működni kezdett és a két gépkocsi a kolozsvári templomok hangjainak zúgása közben gördült be a Szent Mihály templom főbejárata elé.

— Szeptember 10-én, szombaton — be széli Badilla főesperes — beszámoló írásba kezdtem a püspök ur állapotáról. Már a levél írása közben valami belső nyugtalanság veté rajtam erőt, ugyancsak arra, hogy a levél befejezését a klinikai látogatás utánra halasztottam és a püspök ur látogatására indultam.

— A Pázmáneum rektora, dr. Zaborovszky István szállásomról kimenőben már azzal a lesújtó hírrel fogadott, hogy siessek mert a püspök ur haldoklik. Reggel 9 órakor érkeztem fel a beteghez, akin már mesterséges légzést alkalmaztak. miután P. Merx, a szent Kamil-rend szerzetes rektora a haldoklót meggyógyította, megáldozta és az utolsó kenetet feladta. A sikertelen orvosi kísérletezés után rövid halálküzdélem kezdődött, majd a főpásztor „Én Istenem, én Istenem” sóhajjal kiadta lelkét.

A nagy halottat a klinika halottas kápolnájában ravatalozták fel szeptember 13-án kedden, ahol rokonai, kísérői, szerzetesek és világi papság és Páunescu bécsi román követ jelenlétében Seidel bécsi püspök szentelte be a halottat. Gajdáczy Béla irodaigazgató, ki időközben Gyulafehérvárról Bécsbe érkezett, tette meg a szükséges intézkedéseket a halott hazaszállítására, melyre Schmutzler bécsi temetkezési vállalkozó kapott megbízást. A vállalat soffőrrel és kísérelével az elhunyt főpásztor tetemét szerdán reggel indította utnak. A halottszállító autó délután 3 órakor haladt át Budapestre.

A BESZENTELÉS

A Muntján P. és Fiai kolozsvári temetkezési intézet gyászhuszárai leemelték a WKC 100 + A 51.876. rendszámú bécsi gépkocsiról az ércoporsót, amelyet az áhitatos és mélyen megrendült gyászoló közönség sorfala között vittek be a templomba és helyezték el a két szenteltvíztartó között. Márton Áron kanonok belvárosi plebánossal az élen a kolozsvári világi papság és a szerzetesrendek tagjai fogadták itt a koporsót amelyet Márton Áron beszentelt, majd a felbugó orgonaszó mellett a koporsót a templom szentélyében felállított katalakra helyezték el. A koporsónak a szentélybe való vitelénél és a ravatalra való elhelyezésénél Bálint József, a Kat. Népszövetség igazgatója, dr. Bruckner Ernő kirilibabai plebánus, továbbá Csörgő, Jakab és Balási kolozsvári segédlelkészek segítettek.

KOMOR GYÁSZ

A koporsónak a ravatalra való helyezése után Márton Áron plebánus megkezdte a gyász-szertartást, amelynek elvégzésénél dr. Boga Alajos kanonok, tankerületi főigazgató és dr. Biró Vencel, a piarista rendház főnöke segítettek számos lelkész közreműködésével. Az „Elibera” ima után Zsizsmann Rezső, a Szent Mihály templom főkarnagyja a „Ments meg engem Uram az örök haláltól” kezdetű gyászdalt intonálta, amelyet az egész papság és a mélyen megrendült közönség együtt énekelt.

A könyörgés, a Krýe eleyson elimádkozása után Márton Áron plebánus újlag beszentelte a koporsót, majd a hívek felé fordulva közölte, hogy az elhunyt püspök utolsó akaratának és végrendelete értelmében a koporsónál nem mondanak gyászbeszédet és a plebánus csak arra kérte híveit hogy jelenjenek meg

minél nagyobb számban a pénteken reggel 8 órakor megtartott gyászistentiszteleten és buzgó imádsággal rója le kegyeletét és szeretetét az elhunyt püspök lelke üdvéért és könyörgőjén részére örök nyugalmat...

A búcsu Miatyánk és Üdvözlégy Mária elimádkozása után véget is ért a komor egyszerűséggel lefolyt gyászszertartás, a ravatal mellett meggyújtották a gyertyákat, amelyeknek fénye pompáncsillant meg a kísérteties megvilágításu templomban elhelyezett ércoporsó szürke burkolatán.

A gyászistentiszteleten Erdély fővárosa több közéletének előkelősége is megjelent, így többek között Inczedy Joksman Ödön, a római katolikus egyházmegye világi alelnöke, Bakódy Antal, a piarista gimnázium igazgatója, dr. P. Jánosy Béla, az egyházmegyei tanács titkára, Xantusz János a Marianum igazgatója és mások. A kolozsvári görög katolikus püspökség két kanonokja vett részt a komor, megható gyászszertartáson, amelynek végzetével a ravatal mellett helyezték a koszorukat. A koszorúk szallagjainak feliratai közül sikerült feljegyeznünk:

Jó Főpásztorunknak és bölcs Elnökének — Egyházmegyei Tanács.

A fehér szegfűből öszirózsákból font koszorú lila selyemszallag díszítette, arany rojtozással

A másik koszorún a következő felirat állott:

Szeretettel — Badilla. Ezt a koszorút Badilla József nagyszabasi plebánus, főesperes, aki meghitt barátja volt az elhunyt püspöknek, helyezte ravatalára.

A bécsi Pázmány kollégium hatalmas koszorúján a következő felirat olvasható:

In piam Memoriam — Collegium Pazmaneum.

Az elhunyt püspök egyik igen közeli hozzátartozója a következő felirattal rótta le a kegyeletet az ékes koszorú fekete moire szallagján:

Dolf — Behütt dich Gott!
Koszorút helyezett a ravatalra a kolozsvári egyházközség is

Megkezdtek működésüket a bíróságok rendes tanácsai Letették a hivatali esküt az új kolozsvári táblai és törvényszéki bírák — Kisorsolták az új tanácsokat

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap, szeptember 15-én reggel ért véget a bíróságok kéthónapos nyári szünete, amelynek tartama alatt csak szüneti tanácsok működtek, melyek kizárólag a sürgős ügyeket tárgyalták le. Most azután a bírák visszatértek szabadságukról és elfoglalták szolgálati helyüket.

Tegnap léptek életbe azok a királyi dekrétumok is, amelyek a kolozsvári bírói karban is jelentős változásokat idéztek elő. Az áthelyezések, illetve előléptetések a legfelsőbb bírói tanács ajánlására már hetekkel ezelőtt megtörténtek, de az eskütételre csak most került sor.

ÜNNEPÉLYES ESKÜTÉTEL

A TÁBLÁN

A kolozsvári ítélőtábla dísztermében tegnap délelőtt tette le az esküt Bossie Nicolae volt táblabíró, a második tanács elnöke, dr. Dunca Grigore, a kolozsvári törvényszék volt főelőnöke, Centea Cornel, a zilahi törvényszék elnöke, Rosca Valeriu, a dési törvényszék vezetőügyésze, Vulpescu Constantin, a kolozsvári törvényszék második tanácsának elnöke, Pastia Constantin kolozsvári tanácselnök, akiket táblabírákká léptettek elő. Criveanu Ratoiu törvényszéki ügyész, táblai ügyész lett. Az ünnepélyes eskütételen Vasca görög keleti esperes rövid imája után dr. Papp Ioan táblai főelőnök emlékeztet

Az ájtatos tömeg még hosszú ideig imádkozott a gyászszertartás végeztével is az elhunyt erdélyi püspök koporsója előtt, azután lassan oszladozni kezdett a gyászoló közönség és lezárták a Szent Mihály templom kapuit, azét a templomét, amelynek szentélyében utolsó éjszakáját töltötte dr. Vorbuchner Adolf Erdély püspöke, akit alig két évvel ezelőtt meleg szeretettel fogadtak a templomban Kolozsvár katolikus hívei és akinek korai halálát most őszinta részvétellel könnyezi az egész egyházmegye és a kolozsvári hívők nagy serege.

Nagy Lajos

Requim a Szent Mihály templomban

Pénteken reggel 8 órakor a kolozsvári Szent Mihály templomban a csütörtök esti beszenteléshez hasonló egyszerűséggel, külsőséges pompa nélkül folyt le a gyászistentisztelet Vorbuchner püspök lelküdvéért. Az énekes gyászmisét Márton Áron, kolozsvári plebánus, apostoli kormányzó mondotta. Az énekkar megrendítő gyászdalokat énekelt. A requiem nagy számban jelentek meg az erdélyi egyházmegye tanácsának Kolozsváron lévő tagjai, a kolozsvári egyházközség vezetősége, a különböző katolikus intézmények, a Katolikus Népszövetség, a Katolikus Kőr a Katolikus Nőszövetség képviselői, a szentferencendi barátok, a piarista rendház tagjai, a női szerzetesrendek apácái és nagyszámú gyászoló közönség.

A templom szentélyének közepén elhelyezett ércoporsóra elhelyezték az elhunyt dr. Vorbuchner Adolf püspök főpásztori fehér süvegét és a díszes aranycirádákkal ékesített püspöki pástorbotot. A főoltárnál elmondott requiemmel egyidejűleg csendes misét szolgáltattak a főteri templom több mellékoltáránál is.

Gyászistentiszteletet tartottak Vorbuchner püspök lelküdvéért pénteken reggel 8 órakor a Marianum dísztermében is. A gyászistentiszteletet Csörgő Benedek lelkész-tanár mondotta.

A gyászistentisztelet után a klérus tagjai vállukra emelték a Vorbuchner püspök hamvait őrző ércoporsót és elhelyezték ugyanarra a bécsi gépkocsira, amely Kolozsvárig is szállította és a nagyszámban megjelent gyászolóközönség könnyes szemmel vett búcsút Erdély nagy halottjától, aki Tordán és Nagyenyeden át folytatja útját az ősi püspöki székhely, Gyulafehérvár felé...

Eredményes munkáról számolt be az Erdélyi és Bánsági Nyugdíjasok Szövetsége

Remény van arra, hogy rendezést nyer az állampolgárságukat igazolni nem tudó nyugdíjasok illetményeinek folyósítása. -- Öt év alatt egymillió lejt fizetett ki az egyesület temetkezési segélyosztálya

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nagyon fontosnak tartották az Erdélyi és Bánsági Nyugdíjasok Szövetsége. A gyűlés jubileumi jellegű volt, mert 8 évvel ezelőtt alakult meg néhány lelkes tag kezdeményezésére a közös védelemre szoruló nyugdíjasoknak ez az érdekvé-
viselési szerve, amely az évek folyamán fokozatosan fejlődött és ma már 1000 tagja van az egyesületnek, amely minden téren értékes eredményeket ért el.
A gyűlésen Pop Valer elnök megnyitotta beszéde után Cămbus nyugalmazott postavezérfelügyelő, az egyesület pénztárnoka ismertette az egyesület elmúlt havi tevékenységének erkölcsi és anyagi eredményeit, majd Pop Valer elnök tárt fel azoknak a nyugdíjasoknak szomorú helyzetét, akiknek nyugdíját az állampolgársági bizonyítvány hiányában beszüntették.

72 vármegyéből 1000 lejt — Még a megelőző kormány idején történt — mondotta Pop Valer elnök, — hogy rendelet érkezett az illetékes hatóságokhoz, amelyeket arra utasítottak, hogy csak azoknak a nyugdíjasoknak folyósítsák illetményeiket, akik román állampolgárságukat kétségtelenül, eredeti állampolgársági bizonyítvánnyal tudják igazolni. A rendelet nagy nyugtalanságot keltett az érdekeltek körében és arra készítette az egyesület vezetőségét, hogy megfelelő jogvédelemről gondoskodják tagjai érdekében. Az egyesület vezetősége felkereste Canciov pénzügyminisztert, aki előtt ismertette a helyzetet, majd gyűjtést indított az ország 72 vármegyében, hogy ilyen módon biztosítsanak támogatást a nyugdíj nélkül maradt volt közalkalmazottak részére, akiknek száma 45 volt az egyesület tagjai közül. Csak egyetlen megyéből érkezett a gyűjtési felhívásra kedvező válasz és ezer lejt adomány, míg a többi megyék azt válaszolták, hogy nincs módjukban gyűjtést indítani a nyugdíjasok részére.

Hanzu királyi helytartó megértő álláspontja

— A nyugdíj egyesület vezetősége felkereste az időközben királyi helytartóvá kinevezett Hanzu A. nyugalmazott hadsergezfelügyelőt is, aki a legmegértőbb álláspontot helyezkedett a szerencsétlen nyugdíjasok ügyében és kedvező véleményezéssel terjesztette fel illetékes helyre a nyugdíjasok emlékiratát.

— De más eszközökkel is megkíséreltük — folytatta Pop Valer elnök, — tagjaink jogos érdekeinek megvédését. Közvetlen igazgatási pert indítottunk az illetékes minisztérium ellen és alapos a reményünk, hogy a független bíróság igazságot szolgáltat súlyos helyzetbe került kartársainknak.

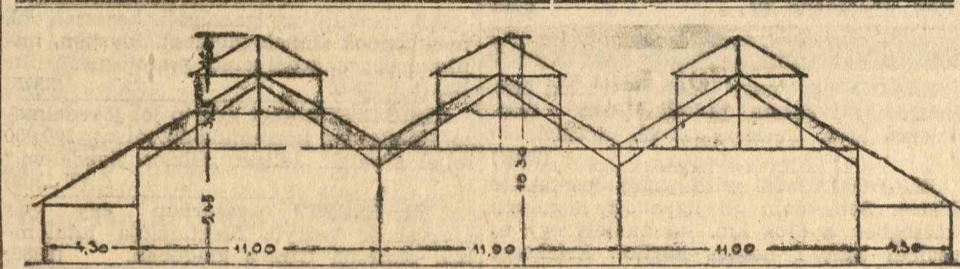
Új törvény készül a nyugdíjak szabályozásáról

— Bizonyára örömet okozott tagjainknak a lapoknak az a jelentése — fejezte be nagy figyelemmel hallgatott beszédét Pop Valer —, hogy új törvénytervezet készül a nyugdíjak szabályozásáról. Az öröm azonban csak részleges, mert a kormány, illetve az új törvény csak azok részére valósítja meg a nyugdíjigényesítést, akik a folyó évi szeptember elseje után mentek nyugdíjba. Az egyesület mindent megtesz annak érdekében, hogy meggyőzze az illetékeseket arról, hogy már a korábban nyugalmazottakat is megilleti a nyugdíjösszegek új megállapításának kedvezménye, melyet különben is meg kell előznie a köztisztviselői fizetések egyenlőségének, mert enélkül csak félmegoldást jelent a készülő új törvény.

Egymillió lejt segély öt év alatt
Az egyesület választmányi ülése ezután diszkozyulássá alakult át, amely-

nek megtartására az adott indokot hogy az elmúlt hónap végén fizette ki az egyesület öt évvel ezelőtt megalakult temetkezési segélyosztálya a 103. temetkezési segélyt. A temetkezési segélyosztály öt éves tevékenysége alatt több mint egymillió lejt fizetett ki az egyesület tagjainak. Cuius pénztáros beszámolt a temetkezési segélyosztály működéséről. Ez az osztály 250 taggal alakult meg és rövid idő leforgása alatt tekintélyes összegekkel sietett tagjai segítségére. Eredményesen működött az egyesület gyorssegélyosztálya is, amely másfél év alatt 473 ezer lejt folyósított tagjai részére. Ezek a számadatok élénken bizonyítják az egyesület működésének fontosságát és szociális jelentőségét.

Pop Valer elnök záróbeszédében ismertette azokat a nehézségeket, melyekkel az egyesületnek állandóan meg kell küzdenie és amelyeket csak a legnagyobb erőfeszítésekkel tudott legyőzni. Megköszönte a tagoknak azt az egységes magatartást, amellyel az egyesület vezetőségét nehéz munkájában támogatták és köszönetét fejezte ki a sajtónak, mely állandóan felkarolta és felszínen tartotta a nyugdíjasok érdekeit és kérdéseit. Az elnök beszédére Mandrescu Pavel alelnök válaszolt, aki meleg szavakkal elismeréssel fejezte ki Pop Valer önzetlen, fáradhatatlan és áldozatkész munkájáért. Az alelnök beszédével a diszkozyulás bezárult.

320 m² alapterületű 3-as bocsztású, faszervezetű bármilyen ipari célra alkalmas épület Oradean eladó. Felvilágosításokkal „HERCULES” S. A. Diciosanmartin szolgálat

A boncolás megállapítása szerint Nicoara Mária kolozsvári örömlány halálát belső elvérzés okozta

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nicoara Mária, a tragikus véget ért 19 éves kolozsvári örömlány holttestét az orvostani bonctani intézetben felboncolták, hogy a halál tényleges okát megállapítsák. A boncolás eredményeként megállapították, hogy a Szamos folyó partján élet telenül megtalált szerencsétlen teremtés halálát súlyos belső elvérzés okozta. A holttesten külső sérülések nyomát nem találták és belső részében sem találtak semmiféle mérget. Megdőlt tehát az a feltevés, hogy Nicoara Mária a Szamos partján megmérgezte volna magát. Az orvosok megállapítása mindenben igazolta a nyomozást végző rendőrségi közlegyeknek azt a feltevését, hogy a szerencsétlen leány, amikor súlyosan ittas állapotban lebotorkált a Szamos medré-

be, elvesztve egyensúlyát, elesett. Nicoara Mária többször elvágódhatott és esés közben szenvedte el azokat a súlyos belső sérüléseket, amelyek azután az elvérzés következtében halálát okozták. A boncolás és a szakértő orvosi vizsgálat megállapításai eloszlatták azokat a feltevéseket és mende-mondákat, amelyek szerint Nicoara Mária meggyilkolták volna, illetve, hogy öngyilkosságot követett volna el oly módon, hogy a Szamos medrébe ugrott volna le, a közel 10 méter mélységbe de megdőntötték azt a feltevést is, mintha a szerencsétlen leány a Szamos partján arra a kőre leülve, amelyen holttestét megtalálták, gyorsanölő méreggel követett volna el öngyilkosságot.

Nem a háztulajdonosok, hanem a bérlők kötelesek beszerezni a városi tanács részéről elrendelt szemétieladót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége — mint ismeretes — az egészségügyi hivatal előterjesztésére elrendelte, hogy a város lakosai egységes szemétieladót szerezzenek be. Az erről szóló hivatalos rendelet nem határozta meg világosan: kik tartoznak a szemétieladót beszerezni, a lakók, vagy a háztulajdonosok? A rendelkezés ugyanis így hangzott: „Minden háztulajdonos köteles saját és bérlői részére szemétieladót beszerezni”. Ezt úgy értelmezték, hogy a szemétieladót beszerezni a háztulajdonosok kötelessége.

A kétely tisztázására a kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége kérdést intézett a város vezetőségéhez. Beadványában kérte, hogy az esetleges jogi viták kiküszöbölésére nyilatkoztassa ki: a háztulajdonosok kötelesek-e a bérlők részére is beszerezni a költséges szemétieladót, vagy sem?

A beadványra a város vezetősége most a következő választ adta:

„A 30.613. számú rendelet első pontjának a megfogalmazásánál a polgármesteri hivatalnak nem az volt a szándéka, hogy a háztulajdonosokat kötelezze lakóik részére is a szükséges szemétieladók beszerzésére. Ellenben: minden háztulajdonos gondoskodjék arról, hogy minden lakójának legyen szemétieladója. Következésképpen minden lakó a saját maga költségén szerzi be a ládát. A háztulajdonosoknak azonban kötelességük bejelenteni a polgármesteri hivatalhoz, ha lakóik a rendelkezésnek nem tesznek eleget és ez esetben mentesülnek a háztulajdonosok a rendelet 2. pontjában megállapított büntetések alól.”
Eddig szól a város vezetőségének ma-

gyarazata. Ehhez hozzátehetjük hogy a rendelkezés nem kötelez minden egyes bérlőt a szemétieladó beszerzésére. A főszempont az, hogy minden háznál legyen a városi tanács által elrendelt szemétieladó és hogy minden szemétieladót ebbe gyűjtsenek össze. A hangsúly tehát nem azon van, hogy mindenkinek legyen szemétieladója, hanem azon, hogy a köztisztaság és közegészségügy védelmében a háztartásról kikerülő szemétieladót a város által megjelölt szemétieladóba gyűjtsék össze.

Ki kell váltani a mesterkönyveket!

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári munkakamara most készült el az új mesterkönyvek kiállításával. Mindazok, kik a mesterkönyv kiadása iránt kérészt adtak be a munkakamara iparos alosztályához és kérésztüket a szükséges okmányokkal kellően felszerelték, szeptember 30-ig bezárólag feltétlenül vegyék át könyveiket.

A munkakamara a párhuzamos szakmáknál egyelőre csak egy ipari ágazatban állította ki a mesterkönyveket min- addig, amíg erre nézve végleges intézkedést nem kap az munkaügyi minisztériumtól.

Nat hónapra ítélte a katonai törvényszék a munkást, mert tiszteletlenül nyilatkozott a királynéről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék tegnap megtartott tárgyalásán 6 hónapi elzárásra ítélte Kujbusz Mihály városi munkavezetőt, aki a Leitner szörmegyházban Öfensége Mária királyné halála miatt tartott gyászbeszéd alkalmával tiszteletlenül nyilatkozott az elhunytól. A feljelentést ellene Bogdan Ioan munkás tette, a vád a tárgyalás folyamán beigazolódott, aminek alapján hozta meg a bíróság az ítéletet.

Megfőrtötték az Irisz-telepi cigányokat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az országosan elrendelt egészségügyi mozgalom Kolozsvárra is kiterjed. A város egészségügyi hatóságai a legnagyobb körültekintéssel igyekeznek Kolozsváron is foglalkoztatni az egészségügyi rendelkezéseket. Ez a gondoskodás kiterjed a város legszélsőbb részeire is. A városi főorvosi hivatal emberei tegnap az Irisz-telepi cigányokat vette „kezelésbe”. A cigánykolónia tagjait sorra megfőrtötték, védőoltásokkal látták el. A tisztasági művellet nem ment simán, a fáraó-ivadékok között, szabadkozott ugyanis, hogy ők rendszeresen tisztálkodtak...

Újból eljárás indult Weiszlovits Emil nagyváradi szállodatulajdonos ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap tartott tárgyalást a helyi katonai törvényszék Weiszlovits Emil dugszad nagyváradi szállodás ügyében, akit — mint ismeretes — a himnusszal szemben való tiszteletlenség miatt állítottak bíróság elé. Az ügy többször foglalkoztatta már a bíróságot, amely a legutóbbi tárgyaláson Popovici nagyváradi rendőrkapitány kihallgatását rendelte el.

A katonai törvényszék a tanu kihallgatása után aki azt vallotta, hogy nem vette észre a vádlott állítólagos tiszteletlen magatartását, úgy határozott, hogy csatolja az ügyet Weiszlovitsnak az időközben megindított újabb ügyeknek aktáihoz. A vádlott ugyanis a nemrég Nagyváradon járó Medrano cirkusz előadásán a himnusz játszása alatt a kálapo fején hagyta, amiért újabb eljárás indítottak ellene.

— Németország 5000 vagon búzát és árpát vásárolt Romániában. A constantai kikötőben felraktározott gabonamennyiségből különböző németországi szakmai cégek 5000 vagon búzát és árpát vásároltak s szállítanak a napokban Németországba.

Hirdetést
lapunkra felvessz
Nova
könyvzet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések
figyelem!

Apróhirdetési áraink még rövid ideig, a hivatalos árszabás életbelépéséig a régiék. Szavanként 1 lej, kezdő és vsztagbetűvel 2 lej, nagy betűvel 3 lej. Ha a cím a kiadóhivatalban van, vagy a hirdetés jegy, úgy kezelési költség címén 5 lej fizetendő. A legkisebb hirdetés 10 lej. Apróhirdetéseket csak előzetes fizetés ellenében veszünk fel. Jelígs levelek, vagy címek után a hirdetés számára való hivatkozással a kiadóhivatalunkban lehet érdeklődni délelőtt 8-tól este 7-ig. Csak portó-zott jelígs leveleket továbbítunk.

LEVELÉZÉS
Azonnalra, Biztos jövő, Biztos jövedelem. Biztos fedezet, Családtag, 1000 szerencse. Érdeklődni, Független, G 23, Hibátlan; Jövedelmező II.; Könnyű munka, Kassza, Kereskedelmi, Kettesben Lelkiismeretes, Lakótársnő, Mielőbb, Munkától nem félek, Magánnyomozó, Nyugdíjas tisztviselő, Nagy lakás, November II. Német könyvek Összbeír 3000, Ort. kóser, Perfekt, Pénz garantálva, P 197, Pontos fizető, Sürgős, Sincer, Szegény árva 18-24. Szakember, Tisztviselő. Tisztviselés megélhetés, Textilszakma, Urania, Véletlen, Vidéki, Zongora jelígsre levelek vannak a kiadóban.

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nye rünk, 8 havi garancia mellett.

NIZZA Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, kopaszodás, hajhullás ellen.

SZERÉNYIGÉNYŰ 41 éves nő vagyok házasság céljából megismerkednék 40-60 éves iparossal, vagy nyugdíjossal. Cím: Cs. Kató Cluj, Str. Cernăuți 34. (9866)

VÁGYOM egy nyugodt otthon után, kérem a címét tudatni. (9859)

JUDITH nem találkoztunk 7 és 8-kor voltam a megjelölt helyen, kérek értesítést, mikor találkozhatunk. (9860)

JEGYEZZÜK a címet. Fügőnynek, ágyszerítőnek, asztalterítőnek legujabb a törvényt védett vert csipkeszövet. Kívánt méretekben DER-BESC függőnykellékszakszüzletben, Gólya-áruház feletti emeleten. (9116)

ADÁS-VÉTEL
EBÉDLŐ és egy nagy aranyrámás tükör eladó. Cal. Motilor 7. (P 580)

Maradékot str. Măloasă 19. alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, díftinek, pizzama, flanellek, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jelígsre a kiadóba. (9039)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. Hívásra házhoz is megyek. (9625)

ELADÓ 2 hegedű egy Meister Violin és egy Stradivarius. Steiner. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 89., ajtó 8. (9816)

ELADÓ 1 drb. Brünn-Königsfelder gyártmányu kompresszor, transmisióról, vagy motorról meghajtva, mely vacuum szivattyúnak is használható, percenkénti teljesítménye 2 és fél köbméter. Vorthington szivattyúk, szíjtárcsák minden méretben, rézcsövek, réz és vas szelepek, csőprések, vacuum mérő műszerek, talp-, bőrgyári gépek. „Silvania” S. A. Cluj, Str. Enescu 1. Telefon: 31-84. (9838)

LEGOLCSÓBBAN férfi, női és gyermekcipőt csak a Popular cipőáruházban vehet, Cal. Reg. Ferdinand 10., az udvarban. Ügyelni a Popular névre és a házszámra. (9848)

JÓKARBAN levő karikahajós gép eladó. Str. Kemus 6. (9858)

HASZNÁLT hálóbutor olcsón eladó. Prof. A Bogdan 5. (Pillangó-telep) alatt. Délután 3 órától. (9862)

Gyermekkoszit leszállított gyári árba javított gyárilerakatában kaphat, C. Reg. Ferdinand 19., udvarban. (9890)

MODERN gyermekkoszi eladó Str. Noua 34. szám. (9871)

STR. Cosbuc 12. szám alatt eladó komplett rézbutor hálószoba és egy kis szalonnagarnitúra. (9870)

KERESEK sürgősen birtokot Clujtól 12 kilométer távolságig, lehet folyóvíz közvetlen közelében 1-12 holdig. Értekezni: Sillo, Str. Baba Novac 2. (9857)

INSULIN, injekció alakban 70 drb. fióla egytételben isolcsón eladó. Címeket: „Insulin” jelígsre a kiadóba. (9877)

30 Dadantblatt rendszerű méhcsalád da rabonként is eladó. Értekezni: P. Carolina 3., Ullmanék, Telefon: 33-56. (9890)

HÁZHELYEK
130 LEIÉRT

négyzetméterjét kaphatja a Schultz virágkertet és Lukács Villa, valamint

Stan vasuti director szomszédságában

levő dr. Ligethy-féle parcellákat. Vízvezeték, villany és egyéb közművekkel felszerelve a parcellák, Fizetési feltételek. Értekezhetni a helyszínen és dr. Ligethy iroda, Cal. Reg. Ferdinand 40.

ELADÓ egy nagy tükör, cseléd ágy, mézarszéki kassza, pultok. Str. Gen. Poetas 11-a. Telefon: 25-79. Rétinél. (9893)

ELADÓ 12 hold szántó báró Josika-féle birtok Somesenin és ugyanott Someseni községben a 6-os km. kő mellett egy új családi ház, 1 holdas kerttel. Értekezni ugyanott. (9882)

ALIG használt komplett ebédlő eladó. Érdeklődni: Cal. Traian 21. (9900)

GYERMEKKOCSI, egészen új, áramvonalas „Fehér” eladó. Kiss, Str. Moldovei 6. (9894)

HÁZSONGÁRDBAN, a város legszebb helyén gyümölcsös parcellák, kerítés, ifilegória eladók. Cal. Motilor 45. Dohánytözsde. (P664)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladók. Tegyen egy próbát. Str. Memoranduliu 4. (P668)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11. II. (P669)

ELADÓ egy kandaló kályha. Megtekint hető Str. Reg. Carol II. 40 alatt. (9846)

ALLÁST KERES
FIATAL, jömegjelenésű urinó házvezetőnői állást keres. Címeket „Fiatal házvezetőnő” jelígsre a kiadóba. (V 9733)

AELTERES Deutsches Fraulein mit Praxis sucht stelle zu kleinen Kinder hilft auch im Hauslichen adresse Str. Kap. Ignate 36. (9865)

ALLÁST KAPHAT
A DUMBRAVENI „Concordia” fogyasztási szövetkezet üzletvezetőt keres 10 000 lej készpénz és 20.000 lej elsőhelyeni bekebelezésű óvadékkal. Javadalmazás 500 lej fix és az összforgalomból 2 és fél százalék és amennyiben az üzlet forgalma nem éri el a 100 000 lejt, úgy az igazgatóság a fizetést havi 3000 lejre kiegészíti. Ajánlatok Bagi László Dumbraveni címre intézendők. (V T 1310)

BEJÁRÓ takarítónőt keresek hetenként három napra. Str. Calvin 1-b. (9761)

VASÚTÓKÉRT (connerthez) felvesszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

SZEMFELSZEDÉSBEN és javításban gyakorlott munkásokat felvesszünk. Kiadunk javító munkákat. Sport kötöttáru-gyár, Str. Closca 8. (T1306)

KIFUTÓFIUT azonnal felvessz Heilper fűszerüzlet, Piața Mihai Viteazul 40. (9864)

ÜGYES kifutóleányt azonnal felvessz Wohlheimerné, Str. Saguna 15., II. em. (9861)

BEJÁRÓNÓT keresek délutánra, aki kézimunkázni is tud. Str. Ilie Mecălar 7. (9844)

KIFUTÓFIUT azonnalra felvessz Kerekes porcelláncsarnok. (T1313)

SUCHE intelligentes deutsches Fraulein mit rumaenische Sprachkenntnis als Ehegerin zu 2 Kinder. Adresse: Stössel Ludovic, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 21. (T1312)

ÜGYES kifutófiut azonnal felvesszünk. Corvinus géposztály, Cal. Reg. Ferdinand 62. szám. (9872)

BEJÁRÓNÓ felvétetik. Str. Tudor Vladimirescu 1. (9873)

BEJÁRÓNÓT felvessz Körössy, Str. Goidu 11., földszint. (9880)

KOVÁCSSEGÉDET keresek. Jelentkezni: Str. Fabrica de zahăr 47., igazgatónál. (9891)

BEJÁRÓNÓT reggel 7-től 10-ig azonnal felvessz. Fuchs, Str. Aurel Vlaicu 1. (9895)

FŐZNI tudó minden felvétetik vidékre. Érdeklődni: Str. Toma Ionescu 6. (P665)

FÉRFI fehérenemű varróleányt, csakis elsőrendűt azonnal felvessz. „Albitex” fehérenemű szalon, Cal. Reg. Ferdinand 5., em., Szabó Jenő felett. (9601)

ÜGYES fiatal fűszeressegéd okt. 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. (9899)

ÜGYES kifutóleányt keres Bonboneria Figaro, Str. Memoranduliu 6. (P670)

BUTORPOLITUROZÓ nőket azonnalra felvesszünk. Confectios S. A. Str. Memoranduliu 2. (P673)

KÜLÖNFÉLEK
TANITVÁNYKÉPZÉS „Boté” kozmetikában. Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. Hamburg M. (T 1265)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

ROMÁN és francia nyelvórákat kezdőknek és haladóknak kitűnő módszerrel ad középiskolai tanár. Cím a kiadóban. (8455)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsónél, Calca Regele Ferdinand No. 34. (8456)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Baritiu 28-b. (8375)

KERESÉTT cikket gyártó jól jövedelmező vállalatához közreműködő társat, 200.000 lejrel keresek. Jelígs: „Biztos jövedelem.” (T 1309)

ELVESZETT vasárnap egy pár szarvasbőr keztyű. Megtalálójá jutalomban részesül. Cím a kiadóban. (9886)

PARÓKÁS hölgyek figyelmébe. Str. Gen. Poetas 3. alatt lakom. Fruzina. (9892)

KIADÓ LAKÁS
ÜZLETHELYISÉG kiadó Str. Dragalina 4. Értekezni háztulajdonosnál. (9854)

SZERÉNY nő, vagy férfi lakást kaphat. Cal. Reg. Ferdinand 14. Fűzőszalon. (9876)

KIADÓ olcsón új kertes házban 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőfülke, külön telken novemberre. Str. Oăsanu-ban. Érdeklődni: Str. Reg. Carol II. 22., I. (9879)

KIADÓ egy szoba, konyha, speisz. Str. V. Babes 11. (9881)

BUTORZOZOTT szoba uccai, különbejárta, fürdőszoba használattal kiadó. Str. F. David 18., II. 2. (9883)

KÉT szerényigényű iskolás fiu, vagy leány teljes ellátást kaphat. Str. Neagra 7. szám. (9896)

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speisz, összes mellékkeliségekkel. Str. Pop Julian 4., Grigorescu 53. mellett. (9897)

ISKOLÁSLEÁNYT vállalkoz teljes ellátással. Str. Reg. Maria 6., II. Bálint. (P671)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A veszedelmes asszony. Fősz.: Bette Davies, Hollywood legkiválóbb művésznője. Partnerei: Henry Fonda és Georg Brent.

EDISON MOZGÓ: I. Charlie Chan Montecarloban. Bűnügyi film, fősz.: Warner Oland. II. A bosszu. Amerikai gangsterfilm. Fősz.: Pat O'Brien. III. Új híradó és Miki Maus. Jön: A nyilvánosság kizárásával.

MUNKÁS MOZGÓ: I. A dzsungel királynője. Dráma. Fősz.: Dorothy Lamour, a női Tarzan, partnere Ray Milland. II. A bűnök árnyékában. Társadalmi dráma. Fősz.: Kay Francis és George Brent. III. Híradó. Helyárak: 10 és 12 plusz 5 lej.

ROYAL MOZGÓ: Arizonai tigris. Fősz.: Wallace Beery és Virginia Bruce. Számozott helyek. Előadások kezdete 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20. Szombaton és vasárnap d. u. 2 órakor matiné: „Senki gyermeke” és Miki Maus. Lei 7 és 12 plusz 5.

SELECT MOZGÓ: „Te meg én”. Rendezte: Fritz Lang, fősz.: Silvia Sidney és Georg Raft.

THALIA MOZGÓ: Premier műsor: I. Az orkán. Fősz.: Oszkár Homolka, Frances Farmer. II. A múlt keresztje. Fősz.: Gladys George, Donald Cook.

URANIA MOZGÓ: Ország törvény nélkül Dick Forannal. Pótkép és vigjáték.

KIADÓ egy szép üres szoba oszlop-kályhával. Ugyanott keresek egy jókarban levő hálószoba berendezést. Str. Neagra 19. (9898)

KIADÓ uccai, különbejárta üres szoba. Kissné, Str. Wilson 1. (P656)

LAKÁST KERES

KÉT szoba, konyha, komfortos lakást keresek nov. 1-re. Címeket „Jó lakó” jelígsre a kiadóba kérek. (9849)

KERESEK 3 szoba, konyha, fürdőszobás lakást belvárosban. Ajánlatot: „B. P.” jelígsre a kiadóba. (9368)

KIADÓ azonnalra uccai 2 szobás, összkomfortos, hallos lakás. Str. Saguna 20. (P663)

Kétszer kísérelt meg öngyilkosságot fia házassága miatt az elkeseredett anya

(BISTRITA—BESZTERCE.) Megrendítő családi tragédia keltett őszinte részvétet és mély benyomást a városban. Zaiban Campian Mária 42 éves napszámosnő hosszabb idő óta állandó családi egyenetlenségben élt fiával: Jecan Pavel 28 éves fiatalemberrel, aki az asszony első házasságából származó gyermeke volt és aki a besztercei kályhagyárban dolgozott. A fiu meg akart nőszülni, édesanyja azonban ellenezte a házasságot. Az édesanya afeletti elkeseredésében, hogy fia tilalma ellenére is el akarja venni azt a nőt, akinek udvarolt, a Beszterce-folyóba ugrott. Az öngyilkosság pillanatában az éppen arra járó Teodor Pop festő azonban kimentette Zaiban Mária-t a folyó vizéből. Az asszony súlyos sérüléseket szenvedett az öngyilkossági kísérlet alkalmával, mert testét a folyóba ugrás alkalmával több helyen megütötte és felsebezte a folyó medrében levő kövekben. Az asszonyt gondos orvosi kezelés alá vették és ma már tul van minden veszélyen.

Időközben, illetve az édesanya öngyilkossági kísérlete előtt Jecan Pavel Kolozsvárra utazott, hogy megtartsa eljegyzését menyasszonyával. Itt értesült arról, hogy édesanyja öngyilkos lett. A lesújtó hír hatása alatt — mint annak idején megirtuk — a fiatalember is öngyilkosságra határozta el magát és a Bucuresti felé robogó gyorsvonat elé vetette magát, amelynek kerekei halálra gázolták. Amikor a lábadozó Zaiban Mária fia borzalmas haláláról értesült, újlag öngyilkosságot kísérelt meg tetteinek végrehajtásában azonban környezete megakadályozta és azóta gondos felügyelet alatt tartják az elkeseredett anvát.

A közpénzek védelme jegyében

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Medve József 35 éves szászrégenvidéki pénzügyi tisztviselőt, hivatalos pénzek elikkasztása miatt 3 és fél esztendei börtönbüntetéssel, 3000 lej pénzbírsággal, 3 évi hivatalvesztéssel, 10 ezer lej perköltség megtérítésével és az elikkasztott 317 ezer lejnek visszatérítésével sújtotta a helyi ítélőtábla Medvét első fokon a törvényszék annak idején — büncselekmény hiányában — felmentette, most azonban nemcsak, hogy a fenti súlyos ítélettel sújtotta de azonnal le is tartóztatta.

Huszonnégy millió lej költséggel új helytartósági palotát építenek Temesváron

(TIMISOARA-TEMESVAR.) Al. Marta, a temesi tartomány királyi helytartójának irányítása mellett gyors ütemben folyik a tartományi közszolgálat megszervezése. A tartományi helytartóság hivatalos helyiségeit ideiglenes jelleggel rendezték csak be, mert a Mária királyné uton új, hatalmas palotát építenek a királyi helytartóság hivatalai részére. Az új palota építési költsége 24 millió lej

Hírek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 17, Szombat. Róm. kat.: Sz. Ferencz. Prot.: Hildegard. Ort.: Sofia, Elpida, Agapi, Pistis. Izr.: 21. Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 250, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ÖNZETLEN FELESÉG

— Nagyon csinos vagy szívem az új estélyi ruhámban, de tulságosan drágának találok.

— Mit nekem a pénz, ha arról van szó, hogy neked tetszem...

A ROSSZ TÁRSASÁG...

Borvirágos orru öreg bácsi áll vádlottként a bíróság előtt. A vád korcsmai veledés és súlyos testisértés.

— A tett elkövetésekor maga nagyon részeg volt, ugy-e? — szól a bíró —, hát hogy volt képes magát ennyire leinni?

— Hát kérem bíró ur, rossz társaságba kerültem — válaszol alázatosan az öreg.

— No, csak hogy belátja. Miféle rossz társaságba keveredett?

— Tetszik tudni, amikor négyen belementünk a kocsmába, én négy liter bort rendeltem. Nos képzeld el bíró ur, hogy a három társam... a három gazember, antialkoholista volt...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 17-én, szombaton reggeltől szeptember 24-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Gen. Marechal Foch; Holicska, Moșilor-ut és Eminescu ucca sarok

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: változó felhőzet várható. A hőmérséklet nyugaton kissé esőkken, az ország többi részében változatlan marad Erdélyben és a hegyvidéken helyi esők várhatók.

— JO ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT. Fozák bőrületben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Miron Cristea patriarka-miniszterelnök jelenlétében osztják ki a nemzeti buzaverseny díjait. Bucarestből jelentik: Miron Cristea patriarka-miniszterelnök szeptember 18-án, vasárnap maga is részt vesz a romániai nemzeti buzaversennyel kapcsolatos ünnepélyes díjkiosztáson, amelyet a nemzeti intézetben tartanak meg.

— DRAGOMIR SILVIU FŐKORMÁNYBIZTOS TÁJÉKOZTATTA MIRON CRISTEA MINISZTERELNÖKÖT A KISEBBSÉGI KORMÁNYBIZTOSÁG MUNKATERVÉRŐL. Bucaresti-ből jelentik: Miron Cristea patriarka-miniszterelnök a tegnapi nap folyamán munkahallgatáson fogadta dr. Dragomir Silviut, a kisebbségek főkormánybiztosát akj tájékoztatta a kormányelnököt a kisebbségi főkormánybiztoság eddigi tevékenységéről és közelebről megvalósítandó munkatervéről.

— CSAK ÓLOMZÁROLT CSOMAGOKBAN ÁRUSÍTHATÓ A CUKORRÉPA- ÉS TAKARMÁNYRÉPA VETŐMAGJA. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a 668. sz. 1938. március 29-én kelt minisztertanácsi határozat alapján cukorrépa és takarmány répamag csak a kolozsvári, bucarestii és jasi vetőmagvizsgáló állomások által megvizsgált és élelmiszertartalmú csomagokban árusíthatók a kereskedelemben.

— KERESZTÜL UTAZOTT KOLOZSVÁRON SVÁJC BUCURESTII KÖVETÉ. Ma a reggeli órákban Budapestről jövet, keresztül utazott Kolozsváron René de Weck, Svájc bucarestii követe. A diplomata mindössze pár percig, a vonat elindulásáig tartózkodott városunkban. Hivatalos fogadás nem volt és anélkül, hogy beszélgetést folytatott volna valakivel, folytatta tovább utját a főváros felé.

Márton Áron az erdélyi róm. kat. egyházmegye apostoli kormányzója

(CLU-KOLOZSVÁR.) A Vorbuchner Adolf erdélyi róm. kat. megyéspüspök hirtelen elhalálozásával beállott helyzetre való tekintettel a római Szentszék gyors intézkedéssel gondoskodott arról, hogy az erdélyi egyházmegye ne maradjon megfelelő vezető és vezetés nélkül. A Szentszék Márton Áron kanonokot, a kolozsvári Szent Mihály egyházközség nagy felkészültségű plebánosát nevezte ki az erdélyi róm. kat. egyházmegye apostoli kormányzójává. A kinevezésről szóló szentszéki döntés már meg is érkezett a bucarestii pápai nunciáturára, amely csütörtökön délelőtt telefon értesítette a gyulafehérvári püspökséget Márton Áron kinevezéséről, amely általános megnyugvást és esztalton örömet keltett. Az apostoli kormányzó megbízása az új püspök kinevezéséig szól. Márton Áron kiváló képességei, sokoldalú tudása, nagyszerű szervező-képessége — amelynek eddigi tevékenysége során is számtalanszor tanujelét adta — olyan értékes tulajdonságok, amelyek elvitathatatlanul alkalmassá teszik őt nagy felelősséggel járó állás betöltésére. Meggyőződésünk, hogy Márton Áron apostoli kormányzó tevékenysége is eredményes és az erdélyi egyházmegyére áldásos lesz. Márton Áront apostoli kormányzóvá való kinevezése alkalmával tisztelői és ismerősei tömegesen keresték fel szerencsekívánataikkal és úgy az egyházmegye papsága mint a hívők nagy tömege egységes bizalommal tekint Márton Áron történelmi fontosságú szerepének betöltésére.

— Öngyújtókat koboztak el a biharpüspöki vámnál a fővárosi fényképésztől. A biharpüspöki vámhivatal közgei nyolc darab öngyújtót koboztak el Drosar Maximilian bucarestii fényképésztől. A vámhivatal miután a fényképész az öngyújtókat nem jelentette be elvámolásra, 9000 lej pénzbírsággal sújtotta Drosart, aki azonban a vámbírságot nem akarja megfizetni, arra való hivatkozással, hogy a Németországból hozott öngyújtókkal nem akar kereskedni hanem azokat ajándéknak hozta rokonai részére.

— Razzián fogta el a rendőrség a kalandvagyó fiúcskát. Temesvárról jelentik: A rendőrség az elmúlt éjszaka nagy szabású razziát tartott, amelynek során őrizetbe vette a vasuti állomás egyik várótermében Ostolasi Ferenc fiúgyermekét, aki néhány nappal ezelőtt megszökött szülei lakásáról. A kalandvagyó gyermeket visszazsárolták szüleihez, akik mindenütt kétségbeesetten keresték a nyomtalanul eltűnt fiúcskát.

Álkulccsal kinyitotta a cella ajtaját és megszökött

(SZEGED.) Kellemetlen meglepetés érte a szegedi detektiveket, amikor Hódmezővásárhelyen benyitottak a fogház egyik zárkájába, hogy átvigyék Szegedre az ottani ügyesség körözésére elfogott veszedelmes betörőt, Horvát Józsefet. A zárka ugyanis — üres volt: Horvát eltűnt.

Horvát József többszörösen rovottmultu betörő hónapokkal ezelőtt végigfosztogatta Szeged környékét és néhány héttel ezelőtt, amikor a detektivek már nagyon szorongatták, megszökött Szegedről. Körözést adtak ki és ennek alapján Hódmezővásárhelyen fogták el.

A hódmezővásárhelyi rendőrség értesítésére Szeged sürgős választ küldött: figyelmeztették a hódmezővásárhelyi rendőröket, vigyázzanak Horvát József-re, mert ha késhez jut — mint már más kor is, — rátámad a rendőrökre. A hódmezővásárhelyi rendőrségen vigyáztak is Horvát József-re, a betörő azonban valahogy mégis csak hozzájutott — ha nem is késhez, de — egy álkulcshoz. Kinyitotta a cella ajtaját és megszökött. Egyelőre eredménytelenül hajszolják.

— Az állam gondoskodni kíván az 1877 évi háború elaggott harcosairól. Bucarestből jelentik: A nemzetvédelmi miniszter hirdetményt bocsájtott ki, amelyben felszólítja mindazokat az agastyán harcosokat akik az 1877—1878 évi háborúban résztvettek és akiknek jelenleg esetleg hiányzik a létfenntartásukhoz szükséges anyagi eszközök, vagy nincs rokonuk, hozzátartozójuk, akik ellátásukról gondoskodhatnak, hogy nyújtsák be igazoló okirataikat a nemzetvédelmi minisztériumhoz az illetékes helyőrségi parancsnokságok útján, hogy a kormány megfelelő mértékben segíthessen az elaggott harcosokon.

— Nagy részvét mellett temették el Pop Victor semmitöseki bírót a román jogászvilág büszkeségét Pop Victor semmitöseki bírót pénteken délelőtt általános és mély részvét mellett temették el a Mára királyné uccában levő Minorita templomból. Az elhunyt kiváló semmitöseki tanácsos és jogtudós temetésére Bucarestből Kolozsvárra érkezett Alexandru Modrea, az erdélyi királyi ítélőtábla vezérfelügyelője, továbbá Aurel Capatina és Simion Catan fővárosi semmitöseki tanácsosok. A ravatalnál a gyászszertartás után A. Modrea, a Legfőbb Semmitöseki bírói kara nevében méltatta az elhunyt Pop Victor emberi, bírói és közéleti érdemeit, Filipescu Constantin, a kolozsvári királyi ítélőtábla tanácselnöke pedig a kolozsvári bírói kar nevében vett meghatározó szavakkal búcsút az elhunyt kiváló kartártól. A gyászszertartás és a gyászbeszéd végzetével a halottaskocsira tették fel a koporsót és a gyászoló tömeg mély részvéte mellett kísérték el Pop Victor utolsó útjára, akinek holttestét Szászrégenbe szállították, ahol ma délután helyezték örök nyugalomra a családi kriptába.

— Az egészségügyi miniszter folytatja szemleutját. Bucarestből jelentik: Dr. Marinescu N. tábornok, egészségügyi miniszter tegnap újlag elutazott a fővárosból és folytatja az ország különböző vidékein egészségügyi szemleutját.

Vigyázat!

a fém-, ablak-, tükr- és márványtisztítószer.

Nem árt a kéznek, nem támadja meg a tisztítandó tárgyakat, tartós fényt ad és rendkívül gazdaságos.

Ügyeljen a SÍDOL felíratra

mert nem minden fémtisztító „SÍDOL”.

Megkezdtek az iparvállalatok és raktárak katonai ellenőrzését

(BUCURESTI.) A legutóbbi minisztertanácsnak az az elhatározása, amelyről tegnap számunkban már elsőnek jelentést adtunk és amely szerint katonai ellenőrzés alá helyezték az összes olyan iparvállalatokat és ipari raktárakat, amelyek a hadsereg részére termelnek, már gyakorlati érvényesítést is nyert. A minisztertanácsi határozat alapján tegnap délután szakértő bizottság vizsgálta felül az egyes fővárosi textilgyárakat és nagyraktárakat, melyeknek anyagát felleltározta. A felraktározott, helyesebben a katonai szakértő bizottság részéről leltárba foglalt nyersanyagot és félgyártmányokat az iparvállalatok csak a nemzetvédelmi minisztérium jóváhagyásával dolgozhatják fel. A bizottság utasítást kért az illetékes hatóságoktól, hogy mi történjen azokkal a tilalom alá helyezett anyagokkal, amelyekről leltárt készített, nevezetesen milyen rendeltetéssel dolgoztassák fel azokat a különböző iparvállalatokkal, illetve milyen módon történjen meg a tilalom alá helyezett árukészlet értékesítése.

— A kereskedők és iparosok kimutatást kötelesek benyújtani a nemzetgazdasági minisztériumhoz a vámhivataloknál vagy szállítás alatt levő áruikról. Bucarestből jelentik: A fővárosi kereskedelmi és iparkamara felhívást intézett az összes kereskedőkhöz és iparosokhoz, hogy terjesszenek be kimutatást a megfelelő vámtétel feltüntetésével azokról az árucikkekről, amelyek címükre a vámhivatalokhoz már megérkeztek, valamint azokról is, amelyek szállítás alatt állnak. A nemzetgazdasági minisztérium elhatározása az, hogy a fővárosi kereskedelmi iparkamaránál összpontosított kimutatással rendelkeznek amely feltünteti a kereskedőnek és az iparosnak a vámhivataloknál kezelés alatt álló áruküldeményeit és szükség esetén közbelép, hogy ezeknek az áruknak az elvámolását minél gyorsabban eszközöljék.

— Letartóztatták a szélhámoskodó mosonót. Bucarestből jelentik: Az illovi törvényszék vizsgálóbírója letartóztatási végzést adott ki Maria Călugăreanu mosonó ellen aki a külvárosi városnegyedek lakóseitől babonás mesékkel állandóan kisebb-nagyobb pénzüsszegeket csal ki. A mosonó jövőmondással is foglalkozott, jó pénzért közölte a fiatal leányokkal, hogy ki fogja őket nőül venni és közölte a hiszékeny emberekkel az állami osztályosorsjáték „nyerőszámait” is.

Megnyerő lesz külseje, ha

Czink-

állal tisztított és festett ruhában jár

Miért akart öngyilkos lenni az örömlány?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Két rendőri felügyelet alatt álló nő zavarta meg a IV. kerület lakosságának éjszakai nyugalma. Éjfél tájban Vajda Karolina, székelyudvarhelyi Pálfalva községi származású és Kolozsvárt a Regele Ferdinand 126. szám alatti Pilisan-féle helységben lakó prostituált nő öngyilkossági szándékkal marólugot ivott és azután óriási kinok közepette az Astoria közelében levő vashid felé vándorolt. A vashid közelében szolgálót teljesítő rendőr megállította és békésen a IV. kerületi rendőrségre szállította. Miután a nő látszott, hogy valami mérget vett be, mert a szája habzott, azonnal értesítették a mentőket. A mentőorvos gyomormosást alkalmazott és a már eszméletlen állapotban levő nő magához tért. Ekkor a nő halk hangon elmondotta, hogy elkeseredésében akart véget vetni életének, mert Muresan Péter Beszterceni lakó fiatalember — aki csak néhány hete költözött oda Kolozsvárról — komolyan udvarolt neki, most pedig faképnél hagyta. Mint-hogy szerelme az éjszaka Kolozsváron volt és egyáltalán nem akart vele szóba állani, jobbnak látta, ha véget vet életének. A továbbiakban az életunt nő elmondotta: miután marólugot ivott, azzal a szándékkal vándorolt a vashid felé, hogy beugorjon a Szamos medrébe, arra a kőre, ahol Nicora Máriát halva találták.

A másik éjszakai közbotrány a Dragalina-uccában játszódott le éjjel 2 órakor. Kürti Erzsébet Dragalina-ut 60. szám alatt lakó szintén rendőri felügyelet alatt álló nő lakásán összeszólalkozott az egyik fiatalemberrel és nagy botrányt rögtönzött. A háztulajdonos azonnal rendőrt küldött, aki Kürti Erzsébetet előállította a IV. kerületi rendőrségre, ahol megindították ellene az eljárást.

Husmérgezésben megbetegedett Herczegh Ferenc a kiváló magyar író

(BUDAPEST.) Herczegh Ferencet, a kiváló magyar író, aki szeptember 22-én ünnepli meg 75. születésnapját, csütörtökön este súlyos husmérgezéssel szállították az egyik szanatóriumba. Herczegh Ferenc szerdán este egyik fővárosi előkelő étteremben vacsorázott romlott húst evett és ez okozta az ételmérgezést. Csütörtök estére a kiváló író jobban lett és így jó egészségben ünnepelheti meg szeptember 22-én 75-ik születésnapját.

A drágaság letörését kéri a munkásság szakszervezeti tanácsa a város vezetőségétől

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap este tartotta meg a kolozsvári szakszervezeti tanács az összes szakszervezetek vezetőinek bevonásával nagyfontosságú értekezletét. A gyűlésen 14 szakszervezet 78 kiküldöttel vett részt, akik 5230 szakszervezeti tagot képviseltek. A gyűlést Ciugudean György elnök nyitotta meg román nyelven, majd Pálffy Tibor titkár üdvözölte magyar nyelven az egybegyűlteket. A bevezetőbeszéd elhangzása után Bruder Ferenc tartományi főtitkár tartott részletes beszámolót a szakmai és munkásmozgalmakról, a kollektív szerződésekről és a munkásság általános helyzetéről. Ismertette a készülő szociális és betegsegélyző törvénytervezeteket és a munkásszervezetek nevében bejelentette, hogy követelni fogják a betegsegélyző teljes autonómiájának megadását. A gyűlés ezután a következő határozati javaslatot fogadta el:

A kolozsvári munkásszakszervezetek vezetőségeinek szeptember hó 15. és 16-án megtartott együttes konferenciája megállapítja, hogy az illetékes vezetőknek és a városi tanácsnak a drágaság letörésére irányuló akciói nem ve-

Angol és francia hivatalos vélemények szerint:

Uj alapokra fektetik egész Európa gazdasági és politikai életét

Chamberlain és Hitler megbeszélései nagymértékben hozzájárultak a békés kibontakozáshoz — Csehszlovák csapatok szállták meg a Magyarország felé eső határpontokat — Szlovák katonaszökevények lépték át a német határt

(PÁRIS.) A Reuter jelentése szerint mértékadó körökben nem erősítik meg azt a hírt, hogy Daladier francia miniszterelnök közelebről Londonba utaznék, hogy ott az angol kormány megbízottaival tárgyalásokat folytasson le.

KÖLN MELLETT FOLYTATJÁK A TÁRGYALÁSOKAT

(BERLIN.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Hitler birodalmi vezér és kancellár, valamint Chamberlain angol miniszterelnök legközelebbi találkozója és tárgyalása nem Berlinben lesz, hanem Köln közelében egy eddig még ki nem jelölt kisebb városban.

NÉMETORSZÁR CSEH TUSZOKAT TARTÓZTAT LE

(LONDON.) A Daily Mail Berchtesgadenből kapott értesülése szerint, német politikai körök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy rövidesen ultimátumszerű fenyegető jegyzéket intéz Németország Csehszlovákiához, közölve a prágai kormánnyal, hogy tusként azonnali letartóztatásba helyezik a Németországban élő összes cseheket és cseh állampolgárokat, ha azonnal meg nem szüntetik azokat a súlyos bántalmazásokat, amelyekben a Csehszlovákiában élő szudétánemeknek már eddig is sorozatos részük volt.

CÁFOLJÁK HENLEIN LETARTÓZTATÁSÁNAK HIRÉT

(PRÁGA.) Mértékadó körökben cáfolják azokat a híreket, mintha a cseh kormány Henlein képviselő és a szudétánémet párt több vezetője ellen letartóztatási parancsot adott volna ki.

HOL ÖLTÉK MEG A SZUDÉTÁNÉMET FŐNÖKÖT?

(BERLIN.) A DNB jelentése szerint Eger kerület szudétánémet főnökét megölték. A jelentés azonban nem tesz említést arról, hogy a merénylet hol és melyik időpontban történt.

DIMITROV NINCS PRÁGÁBAN

(PRÁGA.) Illetékes helyen megcáfolják azokat a híreket, mintha Dimitrov, a kommunista internacionálé egyik ve-

zére Prágában tartózkodnék és befolyásolni igyekezne a cseh kormányt.

A HALOTTAK ÉS SEBESÜLTEK SZÁMA

(PRÁGA.) A Havas ügynökség jelentése szerint csütörtökön estig a csehszlovákiai zavargások és összetűzések mérlege a következő volt: 30 halott és 129 sebesült. A halottak közül 14 csendőr, a sebesültek közül 64 cseh, 39 csendőr, 16 pedig szudétánémet.

HITLER NEM BESZÉLT TELEFONON MUSSOLINIVEL

(BERLIN.) A Reuter távirati iroda a leghatározottabban megcáfolja azt a hírt, mintha Hitler birodalmi vezér és kancellár a Chamberlain angol minisz-

Derülátás Franciaországban és Angliában

(PÁRIS.) A világháború befejezése óta eltelt két évtized legjelentősebb és legfontosabb tanácskozása folyik Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler birodalmi kancellár között, amelynek eredménye az európai béke biztosítása és megmentése lehet, írják egyöntetű megállapítással a francia lapok. Chamberlain miniszterelnök ezzel a gesztusával minden idők legborzalmasabb háborújától mentette meg az egész világot. A Temps szerint korai volna még ugyan a megbeszélések eredményeiről jóslásokba bocsátkozni, de a legnagyobb derülátással kell kísélni a berchtesgadeni tanácskozásokat, amelyek során nemcsak a csehszlovákiai és a szudétánémet kérdést vitatták meg, hanem az egész európai béke kérdését is.

(LONDON.) Az angol politikai körök véleménye szerint is a tárgyalások új láthatárt nyitnak meg egész Európában. Hitler és Chamberlain tárgyalásai előkészítése annak a nagy diplomáciai akciónak, nemzetközi értekezletnek, amely az egész európai helyzetben új korszakot teremtett. Elérkezett az a pillanat, amikor egész Európa helyzete új alapokra fektethető és ennek a kérdésnek a fontossága mellett eltörpül az egész csehszlovákiai vagy szudétánémet kérdés. Európa újjáépítésének feladata vár most minden ország felelős kormányfőjére. Husz év óta lehetetlen volt, francia felfogás szerint, a békeszerződések szentségébe és megingathatatlanságába vetett hit, mint vitanyag. Most, a legutóbbi napok általános ijedség után és az ezt követő nyugalmi helyzetben komoly remény van arra, hogy a négyhatalmi konferencia összehívásával, de az összes többi érdekelt államok részvételével, megtartott tanácskozáson szilárd alapokra lesz lefektethető Európa jövő sorsa és békéje.

GENF MEGNYUGVÁSSAL FIGYELI A DOLGOKAT

(GENF.) Népszövetségi körökben Chamberlain és Hitler tárgyalásai óta megnyugvással itélik meg a helyzetet. Népszövetségi körökben a csehszlovákiai kérdést vagy népszavazás megtartásával véleglegesen elrendezhetőnek, vagy pedig olyan konferencia összehívásával, amely az összes érdekelt államok képviselőinek bevonásával rendezné a vitás kérdéseket.

RUNCIMAN LONDONBA UTAZIK

(PRÁGA.) Runciman lord kíséretéből közlik, hogy a lord Ashton Gwatkin kíséretében közelebről visszatér Londonba, ahol jelentést tesz az angol kormánynak a csehszlovákiai helyzetről és

terelőkkel lefolytatott tárgyalásai közben telefonon felhívta volna Mussolinit és tájékoztatta volna őt megbeszéléseinek részleteiről.

NYUGALOM CSEHSZLOVÁKIÁBAN

(PRÁGA.) A csehszlovákiai hatóságok helyzete megkönnyebült. Az ország egész területén helyre állt a rend és nyugalom, csak kisebb helyi zavargások voltak egyes helyeken. Halálos áldozata a csütörtöki napnak nem volt. A kormány és a hatóságok urai a helyzetnek. A kormány erélyesen megcáfolja azt a hírt, mintha a hatóságok részleges mozgósítást rendeltek volna el. Bár a lakosság hangulata izgatott, de azért megőrzi hidegvérét.

tárgyalásainak eredményeiről. A lord egyébként felhívást intézett az összes csehszlovákiai pártokhoz és alakulatokhoz, hogy kerüljenek minden olyan ténykedést, amely súlyosbíthatná a helyzetet.

Chamberlain nyilatkozata

(BERCHTESGADEN.) Chamberlain a Hitlerrel való találkozás után nyilatkozatot adott a Daily Mail külpolitikai munkatársának.

— Igen barátságos megbeszélés volt — mondotta. — A tárgyalások befejezése után visszautazom Londonba, hogy az angol kormány tagjait tájékoztassam tanácskozásaim eredményéről. Remélem, hogy Hitler urat rövidesen ismét viszontlátom. Lehet, hogy néhány nap múlva, de egy héten belül egész biztosan.

CSEH CSAPATOK A MAGYAR HATÁRON

(BUDAPEST.) A Pester Llyod hivatalos jelentést közölt, amely szerint a csehszlovákiai csapatok a magyar-cseh határmentén elfoglalták ugyanazon állásokat, amelyeket május 21-én is meg szálltak.

Cáfol a magyar kormány (BUDAPEST.) A magyar kormány leghatározottabban cáfolja azokat a híreket mintha a cseh-magyar határt lezárták volna. Mindössze az történt, hogy a prágai magyar követség korlátozta a Magyarországra való beutazás engedélyezésének számát, tekintettel arra a tömeges igénylésre, amely a csehszlovákiaiak részéről megnyílvánult.

SZÖKEVÉNY SZLOVÁK KATONÁK

(ASCH.) Dél-Morvaország határán 11 szlovák nemzetiségű csehszlovák katonák léptek át a határt és önként jelentkezett a német határőröknek. A szlovák nemzetiségű katonák elmondották, hogy azért szöktek át német területre, mert a cseh tisztiek olyan dalok éneklésére akarták őket kényszeríteni, amelyek ellenkeznek nemzeti érzésükkel. Később újabb 51 szlovák katonából, majd 102 főből álló fegyveres osztag menekült át német területre.

— Rendőrség hírei. A rendőrség bűnügyi osztálya ma délelőtt letartóztatta Rostas Traian és Rostas Péter vándorcigányokat akiket lopással gyanúsítanak. A vallatás során a veszedelmes tolvajok összesen 28 lopást ismertek be, amelyeket Kolozsváros és környékén követtek el. Kihallgatásuk után átkísérik a rendőrségreyüjjen n nmm átkísérik az ügyészségre. — Az erkölcs rendszeti ügyosztály egyik detektívje mára virradólag őrizetbe vette Muresan Ana nagyszabású származású nőt, aki titkos prostitúciót üzött.